

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO w III Liceum Ogólnokształcącym im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży

Łomża, wrzesień 2019 r.

Opracowała: Sławomira Głasek

I Podstawa prawna realizacji programu:

- Rozporządzenie MEN z dnia 24.05.2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie MEN z dnia 16.08.2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie MEN z dnia 12.02.2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego;
- Rozporządzenie MEN z dnia 9.08.2017 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- Rozporządzenie MEN z dnia 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
- Rozporządzenie MEN z dnia 28.03.2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
- Rozporządzenie MEN z dnia 13.06.2003 r. w sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówek kształcenia ustawicznego, w tym publicznych ośrodków doksztalcania i doskonalenia zawodowego;
- Ustawa z dnia 14.12.2016 r. Prawo oświatowe;
- Podstawa programowa kształcenia ogólnego z dnia 14.02.2017 r.

II Wprowadzenie

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego opracowany dla potrzeb III Liceum Ogólnokształcącego im. Żołnierzy Obwodu Łomżyńskiego Armii Krajowej w Łomży obejmuje ogół działań podejmowanych systematycznie w celu wspierania uczniów w procesie rozpoznawania zainteresowań i predyspozycji oraz podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Orientacja edukacyjno-zawodowa jest ważnym zadaniem wychowawczym szkoły. Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego realizowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, nauczycieli wszystkich przedmiotów, wychowawców, psychologa, pedagoga.. Koordynatorem działań jest szkolny doradca zawodowy. Działania zawarte w wewnątrzszkolnym systemie doradztwa zawodowego realizowane są w ramach: godzin wychowawczych (zgodnie z planem pracy wychowawców), obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego (zgodnie z planem dydaktycznym z przedmiotu), zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (zgodnie z planem doradcy, pedagoga, psychologa). Doradztwo zawodowe realizowane jest w sposób zaplanowany, systematycznie przez cały rok szkolny.

Wybór zawodu, szkoły czy pracy składa się z wielu cząstkowych decyzji edukacyjnych i zawodowych, które prowadzą do pełnienia określonej roli zawodowej a proces wyboru zawodu jest implikacją co najmniej kilku decyzji. Wybór zawodu lub ścieżki kształcenia nigdy nie jest jednorazowym aktem. Dokonuje się on w ciągu naszego życia zawodowego. Zaczyna się od wyboru kierunku kształcenia i typu szkoły, decyzji podjęcia kształcenia w zawodzie, decyzji o podjęciu pracy – wejściu na rynek pracy, decyzji o stabilizacji w zawodzie lub zmianie zawodu, co wiąże się z ponownym zdobywaniem kwalifikacji, decyzji wyjścia z zawodu – przejścia na emeryturę. Strategia uczenia się przez całe życie zakłada, że życie wymaga umiejętności podejmowania szeregu ważnych decyzji. Umiejętności te kształtuje się permanentnie.

Obecna rzeczywistość charakteryzuje się głębokimi przemianami w wielu sferach życia. Z dnia na dzień zaczęły pojawiać się nowe zawody, profesje, które niosą nowe umiejętności i wyzwania. Towarzyszenie młodym w ich wyborach ma pomóc i dać odwagę do podejmowania właściwych decyzji, które mają być zgodne z ich predyspozycjami, oczekiwaniami, wartościami czy potrzebami rynku. Mamy uczniów przygotować do ciągłych zmian i uczenia się przez całe życie.

Dokument ten obejmuje celowe, uporządkowane i wzajemnie powiązane działania związane z doradztwem zawodowym zaplanowane na cały cykl kształcenia, dla których zostali określone adresaci, realizatorzy oraz partnerzy. Treści programowe, metody i formy składają się na spójny system realizacji doradztwa zawodowego, który powinien zapewnić uczniom wsparcie szkoły w zakresie podejmowania świadomych wyborów edukacyjnych i zawodowych. Podejmowane działania będą skuteczniejsze jeśli do współpracy zaprosimy rodziców/prawnych opiekunów.

III Cele ogólne:

1. Przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjno-zawodowych;
2. Pogłębianie poznawania samego siebie, swoich predyspozycji i zainteresowań;
3. Udostępnienie i analiza informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji;
4. Umiejętność analizy własnej wiedzy i kompetencji społecznych ukierunkowanych na: - kontynuowanie kształcenia lub wejście i efektywne, samodzielne funkcjonowanie na rynku pracy i mobilność zawodowa;
5. Uczenie się przez całe życie i uczestnictwo w całościowym poradnictwie kariery;
6. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji.

Cele szczegółowe:

Związane z kształtowaniem postaw i zachowań:

- rozwój umiejętności poznawania własnych zasobów osobistych i ich wykorzystania w kształtowaniu swojej drogi zawodowej,
- kreowanie postaw aktywnych, przezwyciężanie bierności, radzenie sobie w sytuacjach trudnych i stresowych,
- kształcenie nawyków ciągłego uczenia się i zdobywania nowych doświadczeń,
- kształtowanie postaw otwartości – autoprezentacji swojej wiedzy i potencjału osobowości,
- kształtowanie nawyków planowania przyszłości, modelowania drogi zawodowej i konsekwentnego dążenia do celu,
- kształtowanie wartości szacunku dla człowieka i jego pracy.

Związane z kształtowaniem umiejętności:

- planowania przyszłości zawodowej,
- organizowania działań swoich i zespołu,
- prezentowania własnych poglądów, przekonań z poszanowaniem poglądów, przekonań,
- przygotowania dokumentów związanych z pracą zawodową,
- poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy,
- uczenia się,
- nawiązywania kontaktów,
- przeprowadzania negocjacji,
- planowania i organizowania własnej działalności gospodarczej.

Związane z wiedzą:

- poznanie „świata zawodów”,
- poznanie potencjalnych ścieżek edukacyjnych w wybranych zawodach,
- poznanie zasad obowiązujących w kompletowaniu dokumentów związanych z pracą,
- poznanie podstaw prawa pracy,
- poznanie zasad tworzenia biznes-planu, tworzenia własnej działalności gospodarczej,
- poznanie zasad rządzących rynkiem pracy,
- poznanie sytuacji gospodarczej, społecznej na lokalnym rynku.

IV Sposób realizacji:

- obowiązkowe zajęcia edukacyjne z zakresu kształcenia ogólnego
- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- zajęcia z nauczycielem - wychowawcą,
- zastępstwa,
- zajęcia pozalekcyjne (np. w ramach projektu "Kształcenie kompetencji kluczowych szansą na lepszą jakość edukacji."),
- udział w targach edukacyjnych "Giełda pomysłów na życie",
- wycieczki,
- praca indywidualna.

V Zasoby:

- sale wyposażone w rzutniki multimedialne oraz tablice interaktywne,
- programy komputerowe. „Multimedialny kwestionariusz preferencji zawodowych”, „Test samoocena zainteresowań zawodowych“,
- biblioteka szkolna i centrum multimedialne,
- szkolny doradca zawodowy,
- psycholog szkolny, pedagog,
- nauczyciele przedmiotów, wychowawcy.

VI Adresaci:

- uczniowie,
- rodzice/opiekunowie,
- nauczyciele.

VII Osoby odpowiedzialne za realizację programu doradztwa zawodowego.

- dyrektor szkoły,
- szkolny doradca zawodowy,
- nauczyciele, wychowawcy
- pedagog,
- psycholog.

VIII Współpraca:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Łomży,
- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Łomży
- Powiatowy Urząd Pracy w Łomży,

- Mobilne Centra Informacji Zawodowej w Łomży,
- Łomżyńskie Centrum Rozwoju Edukacji w Łomży,
- łomżyńskie uczelnie,
- uczelnie współpracujące w ramach organizacji "Giełdy pomysłów na życie",
- przedsiębiorcy i pracodawcy.

IX Metody i formy pracy:

- zajęcia aktywizujące do wyboru ścieżki kariery zawodowej,
- pogadanki, warsztaty grupowe,
- odgrywanie ról, podejmowanie decyzji zawodowych,
- rozmowa dialogowana (zadawanie pytań jako sposób wspólnego poszukiwania informacji),
- spotkania z przedstawicielami zawodów,
- wycieczki zawodoznawcze i tematyczne,
- tworzenie portfolio,
- szkolne targi edukacyjne – "Giełda pomysłów na życie",
- informacje na stronach www,
- ankiety,
- filmy, prezentacje multimedialne,
- wykłady, prelekcje
- konsultacje indywidualne.

X Przewidywane rezultaty:

Uczeń kończący III LO w Łomży będzie potrafił:

- określić bilans własnych zasobów, możliwości i ograniczenia, zainteresowania, zdolności i predyspozycje,
- określić obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego, osobistego, wpływu stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- określić własny system wartości,
- analizować informacje o zawodach, lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy,
- porównać różnorodne formy zatrudnienia, aktywizacji zawodowej, funkcjonowania jako pracodawca, pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą,
- sporządzić dokumenty aplikacyjne, przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej,

- scharakteryzować instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- korzystać ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia, w tym zasadności kształcenia przez całe życie,
- korzystać z możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji,
- planować własny rozwój i podejmować decyzje edukacyjno-zawodowe.

Nauczyciel/wychowawca/doradca szkolny będzie:

- pracował na rzecz ucznia wspierając okazjonalnie, w działaniach zamierzonych system doradztwa zawodowego,
- rozumiał znaczenie i rolę treści doradztwa w planowaniu ścieżki zawodowej każdego wychowanka,
- współpracował z rodzicami uczniów w zakresie planowania i przygotowania do życia zawodowego
- przewodnikiem na drodze do dorosłości.

Rodzic będzie:

- partnerem w procesie wspierania dzieci/uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- miał możliwość korzystania z propozycji udziału w spotkaniach edukacyjnych z zakresu wspierania swoich dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych.

XI Program doradztwa zawodowego w danym roku szkolnym

XII MONITORING I EWALUACJA

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego podlega stałemu monitoringowi i ewaluacji. Doradca zawodowy monitoruje realizację systemu. Przeprowadza na koniec roku szkolnego ewaluację programu realizacji doradztwa zawodowego.

Realizacja zadań podejmowanych przez doradcę zawodowego w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego dokumentowana jest wpisem do dziennika zajęć doradcy zawodowego. Realizacja tematyki poradnictwa zawodowego podejmowana na zajęciach lekcyjnych, zajęciach psychologa, pedagoga, wychowawcy dokumentowana jest wpisem tematu do dziennika zajęć lekcyjnych lub wpisem DZ przy realizowanym temacie wynikającym z realizacji podstawy programowej.